

OOSTVLAAMSCHE ZANTEN.

Mededeelingen van den Bond van Oostvlaamsche Folkloristen,
Maatschappij zonder winstbejag.

TWEEMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT.

De leden ontvangen de
mededeelingen gratis
Jaarlijksche bijdrage
voor het lidmaatschap :
12 frank.

Redaktie : F. Van Es, Brabantstr.
29, Aalst.
Postcheckrekening 2043,98
P. Luyckx, Gent.

Prijs per n^r : 3 fr.
Abonnementsprijs
buitenland : 3 belga's.

Over het Meien.

Een voorbeeld van « Prael Mey » (1847).

Over het meien, het bekronen met een takje van de schouw of van een dakgestoelte eener nieuw opgetrokken woning, willen we hier enkele typische bijzonderheden mededeelen. Eens te meer blijkt, uit wat we reeds over den Mei-ritus weten, de oorsprong en oerbeteekenis van dit nog zeer in zwang zijnde poëtisch gebruik niet duidelijk te willen worden of moeilijk te verklaren, gezien de zeer uiteenloopende of afwijkende meeningen, welke de vakmannen zelf over dit gebruik hebben.

Voor zoover de verklaringen reiken, ons in den laatsten tijd verstrekt door dorpsstimmerlieden e. a. personen, kan men het meien, in een drietal individueele en scherp gekarakteriseerde uitingen verdeelen. Immers voor de werklieden, voor den ondernemer en voor den eigenaar heeft dit gebruik een specifieke beteekenis.

Bij de eerste komt vooral een oud voorrecht in aanmerking : het krijgen van drinkgeld of " tractagie " . . . op drank. Bij den tweede : het optrekken van de woning zonder ongevallen of schade. Het takje beteekent voor hem zooveel als een verzinnebeelde uiting van vreugde om reden van een gunstig geslaagd, voltooid werk ; bij den derde het over-

nemen van de woning, wat zeker eene gebeurtenis is bij de nieuwe eigenaars, voor wie het symbolisch takje, geplant door de werklieden, als een zegen of amulet voor de nieuwe woning blijkt te zijn. Zoo b. v. in het niet willen planten van den Mei door de werklieden, (dit ten gevolge van moeilijkheden ontstaan tusschen ondernemer en werklieden met den eigenaar) zou menig eigenaar op het platteland een onheilspellend teeken hebben gezien.

Hierop wijst al dadelijk de voorname rol, welke het symbolisch takje heden ten dage nog bij het voltooiën eener woning speelt. Over 't algemeen heeft hier bijgevolg dit takje een driedubbele beteekenis, die aan ieder geïnteresseerde jolijt, profijt en gerustelling bezorgt. Wat ons niet verwondert is dat het planten van den Mei nog steeds uitgaat van de werklieden zelf, in dienst van den ondernemer, en wellicht om de volgende reden.

Zoolang eene woning niet " sleutel op de deur „ aan den eigenaar is overgemaakt, blijven trouwens nu nog, te beginnen van het bouwen tot de voltooiing, alle gebeurlijke ongevallen hetzij instorting, brand, enz., ten laste en ten nadeele van den bouwmeester-ondernemer. Dit zal ook het geval geweest zijn voor de getimmerde huizen, in de stad of op het platteland. De ondernemers hadden dan ook alle reden om een goed verloop werk te vieren in de beteekenis van meien. Van den houtbouw is het gebruik op den steenbouw overgegaan.

Een andere reden nu waarom men heden nog den Mei steekt op een nog niet bedekt dakgestoelte zou toe te wijten zijn aan wat oude lieden uit de streek, waar de leemen of houten woningen nog in eer blijven bewaard, daarover weten te vertellen.

Eertijds beschouwden de huistimmerlieden (ook de eigenaars die hunne woning zelf bouwden) een huis als voltooid van het oogenblik dat er " pen „ noch plankje meer vast te slaan viel. Zonder dat men zich om de dakbedekking bekommerde (die gewoonlijk uit stroo bestond) stak men den Mei op het dak. Hier was immers de taak van de huistimmerlieden af. Om het dak te laten dekken moesten de eigenaars

zich tot den stroodekker wenden, doch het dekken kon niet altijd onmiddellijk na het plaatsen van het dakgestoelte geschieden. Men moest soms dagen lang wachten voordat de stroodekker zich met dit werk kon gelasten. Gedurende al dien tijd bleef het symbolisch takje op de schouw of op de nok prijken, dit om de nog niet voltooide woning tegen gebeurlijke schade of blikseminslag te behoeden.

Doch dat het meien in sommige gevallen op meer plechtige wijze is gevierd geworden dan het de gebruikelijke gewoonte was, zal eens te meer blijken uit het hieronder staande gedicht. Het is een typisch voorbeeld van " praal Mei „, een ingelijste opdracht uit de eerste helft der 19de eeuw, welke toevoert aan den heer burgemeester Van Dyck te Emblehem (Prov. Antw.).

Het gelegenheidsgedicht, waarvan wij een lichtdruk maakten, vermeldt ons o. a. al de tragische bijzonderheden, van het afbranden van de voormalige hoeve in 1847. Deze hoeve was toen reeds 400 jaar oud, en bleef al dien tijd bewoond door het geslacht der Van Ocken. Vandaar de Van Ocken's hoeve.

Het heropbouwen van de hoeve geschiedde dank zij de tusschenkomst van een edelmoedige persoon, Jonkheer de la Faille, en zoo werd de zwaar getroffen pachter Van Ocken, in zeer korten tijd, terug in bezit gesteld van zijn bedrijfsgebouw.

Uit dit edelmoedig gebaar ontstond de " Prael Mey „ van 1847.

Den dag, 't was in de Oogstmaand, dat de " schrandere Architect „ De Wolf uit Antwerpen, de nieuwe hoeve als voltooid beschouwde, zouden de metselaars en timmerlieden die gebeurtenis op plechtige wijze vieren door een gedicht, als blijk van hulde, op te dragen aan den weldoener, den heer de la Faille.

Het gelegenheidsgedicht (het handig stukje verraadt een gloeiend rederijkerstalent) bestaat uit twee groepen van tien strofen ieder vier verzen groot, is omkranst van niet al te zeer onbeholpen geschilderde bladeren en bloemen in waterverf. In het midden van den kranst links ontwaart men de brandende hoeve en rechts de nieuwgebouwde.

In zware letters prijkt de naam DELAFAILLE, in laat-Empire stijl, versierd met acanthusbladeren. Ieder letter is bekroond met een mandje, waarin verschillende bloemen. Buiten de naam van Ocken, in gewone blokletters, is de tekst van de opdracht in kalligraphisch geschrift.

Enkele verzen, het 5de, 7de en 20^e, schijnen met een andere inktsoort te zijn geschreven, zijn zeer verbleekt. Eenige woorden zijn totaal onleesbaar geworden.

PRAEL MEIJ

OPGEDRAGEN AEN DEN AGTBAREN EN WEL EDELEN

JONKHEER MIJNHEER

DELAFAILLE

RENTENIER, ZEER GODSDIENST. IVERVOLLEN KERKMEESTER, V

IN DE PAROCHIALE STI JACOBI TE ANTWERPEN ;

DOOR DE METSEL EN TIMMERLIEDEN ;

TER GELEGENHEID BIJ HET PLANTEN VAN DEN MEIJBOOM OP DE
KRUIJN DER UIJT DEN GROND NIEUW HEROPGEBOUWDE VERBRANDE

HOEVE OP, 16 MEIJ LAETST ; GELEGEN TE EMBLEHEM : BEWOOND

DOOR DEN ZORGVULDIGEN PAGTER ;

ADR. VAN OCKEN

ZIJNDE NU EEN PRAELSTUK VAN BOUWKUNDE : GEORDONNEERD DOOR

MIJNHEER DE WOLF ;

SCHRANDEREN ARCHITECT, TE ANTWERPEN

EMBLEHEM (1) VAN OOGSTMAEND 1847.

— —

DE LA CENDRE DU FÉNIX SE RELÈVE UN AUTRE · UYT DES FENIX ASCH

HERRIJST EEN ANDEREN !

Nog was des landsman ramps, o néen, niet beschoren :

Nog was zijn hujsgezin, niet geploft in argewaen :

Nog was de Uer van brand, o néen, niet geboren :

Nog zag men zijne hoef, in vuer noch vlam niet staen.

'T alarm geroep, doet zich bij heesche kelen hooren

Om hulp en bijstand !... 't vervaerlijk brand geschreeuw,

Kon 't sidrend hart met agterdogt, der Bueren dóorbooren,

Bij 't paerden hoefslag, 't koeij gebulk, met heesch gegeeuw !

(1) Heel waarschijnlijk was, toen het gedicht opgesteld werd, de datum der inhuldiging nog niet gekend. Later heeft men vergeten den datum in te vullen.

De treurge Stormklok, ach ! doet allen hart verschrikken !
De vlam reijst hemelhoog, den rook beklemt het hart !
De Moeder, jong van Kind, verliest geen oogenblikken,
drukt haer zuijgling op 't hart, met kille boezem smart !

Daar huijlt, daer schreeuwt zij ! Vliegt, maer kan geen treden
[zetten !

Haer waggelende knien, weijgren den dienst aen haer :
Den Angst, de agterdogt, haer teeder hart verpletten !
Zij uijt zich door gezugt, en, erbermlijk gebaar.

Daer ziet men haer, ondersteunt de brandende hoef afbrengen,
Kussend haer zuijgeling ; aenzag haer echtgenoot,
Om hun te wagtend Lot, anderen van tranen plengen
hetgeen haer Moeder hart ! nog meer door weedom sloót.

Nu zag men telloos volk tot hulp om zijnst (?) vergaren ;
elk trotsten het gevaer, ontzagen vlam, noch vuer ;
Maer d'ijselijken Brand woed voord, ging niets sparen !
des Pastors heldenmoed holp niet, noch van gebuer.

Daer ploft een Balk ! daer stort een dak ! het brand verwoeder !
't geschreeuw van 't stervend vee, dat door de vlam vergaet.
treft allen hart ; 't zuijgling klist om den hals zijns Moeder
Wijl Vader bij 't ruien zijns hoef, te treuren staet !

Het is gedaan ! Van Ockens hoef, ach is verdwenen !
Geen overblijfsel, dan dóor 't vuer gesprongen wand
staen ten Back ! 't vuer heéft als een Etna's kolk geschenen !
en Meubelen, Vee, en Goed, ach ! alles is verbrand.

Waer gaet Van Ocken met zijn Gae en kroost verblijven ?
legt hij op d'aerde zich, onder het blauw azuer,
om daer in 't eenzaam oórd, al rillend te verstijven ?
Neen, een Buer offert tot tijdwoon, zijn hovenbuer !...

Dit rampvol onluk kon De Lafaille pletten !
En daer d'erbermlijkheid zijn deugdzaam hart geleijd,
zegt hij, dugt niet Van Ocken, 'k zal een nieuw hoef doen zetten ;
Uw ramp gaet mij ter hert ! 'k herbouw in korten tijd.

Die Balsem woorden, van 't Rechtschappen harte vlozijen,
brengen kalmte, in de van angst doórrete Børst ;
Slaet op, 't betraende oog, en voelt een heilhoóp groeijen ;
Wijl na herbouwing zijn beklemde harte dorst.

Den Werkinan werd ontboón, om d'hand aen 't werk te slagen ;
en bij geen Entreprise, hij 's werkmans dagloon geeft :
M' hoort uijt hun gulle Borst Lafaille's roem gewagen,
en galmen dat nog lang, dat De Lafaille leeft !

Op Emblehems grond, hoort 'm alom zijn Lof verkonden !
hem juijchen alle Eer, voór zyn gulhartigheid ;
g'lijk in Sint Jacobskerk, bij galming aller monden,
Word van hun hartaltaer, hem agting toegeweijd.

Men werkt, men bouwt, men slaeft, en bij het zweet uitpersen ;
Van Ocken, Gae en Kroost zeégmen des Werkmans hand :
Zegg' met gevoelig hart, wijl traenen d'oogen lessen,
daer is ons hoev vergaen, doór d'ijsselijken brand !

Weer ziet men d'heer De Wolf, tot ordonnéren nadren ;
ziet met bewogen hart hun biggelend getraen ;
en zegt, getroost U toch, Gij deugdriekst aller Vadren,
eer lang zal op de kruijn, den *praelend Meij Boom* staen.

Reeds prijkt den hoevekruijn met Meijen Lauwer palmen !
en daer den Architect, laetste bevelen geeft,
hoort men van 's Werkmans hart, met blijde harttael galmen ;
Lang leve De Lafaille : ja dat hij eeuwig leeft.

Den Reijger zeg voórtaen ; wanneer hij herwaerd reijze,
en met verwondering voór, 'd hoev zal blijven staen ;
Daar déed De Lafaille als uit des fenix asch herrijzen
een trotscher hoev, als die, is doór den brand vergaen !

Zoo zal, wanneer den tijd verpuijnd héeft déez nieuw mueren,
en zijn geheug ontruikt aen volgende geslacht !
Zal De Lafaille's roem en tijd en Eeuw verdueren !
en zijn geheugen steeds geroemd, geëerd, geagt.

Nooijt moóg' uw deugden daên, aen 't geheugen niet vermindren ;
déed aen 't naerkóomlingschap, den tijd de hoev vergaen,
Wij planten z'in het hart ons kinds en kindrens kinderen ;
Zoo zal tot 'd Eeuwen eijnd, uw roem in Luijster staen.

Jonkheer, wil van ons hand dees Meij Boom aenemen
te samen met ons hart (*onleesbaar*) waren
weet uit gulhartigheid tot eeuwig 'gheug (*onleesbaar*) geeft.
Van Ocken Gae, en wij roepen dat de Lafaille leeft.

UE. uijt allen eerbied opgedragen, door de Metsel en Timmerlieden.
CI. TREFOIS.

ZANTEN.

---

a) Gentsche Straatroepen.

Een paar jaren geleden publiceerde Prof. H. Logeman een belangwekkende studie over " Oude en Nieuwe Straatroepen „ in Dietsche Warande en Belfort (Maart 1927). In deze studie, waarin een aantal Gentsche straatroepen worden besproken, wordt herinnerd aan de belangrijke verzameling van speciaal Gentsche straatroepen in een lied van 1752, indertijd door Snellaert uitgegeven als n^r 125 in de 2^e uitgave van zijn " Oude en Nieuwe Liedjes „ (1864, de 1^e uitgave is van 1852). Prof. Paul Bergmans heeft in 1897 dit lied, in den tijd van Snellaert van een begeleiding voor piano voorzien door L. Hemelsoet, opnieuw getoonzet en bij den Gentschen muziekhandelaar Beyer uitgegeven onder den naam : " De Roep van de Strate „.

We bezitten echter nog meer uit de 18^e eeuw op het gebied van straatroepen, namelijk een kinderprent met een aantal Gentsche straatroepen, waarvan het houtblok met nog andere houtsneden, afkomstig van de Gentsche drukkersfirma Van der Haeghen, bewaard wordt in het Oudheidkundig Museum van de Biloke te Gent.

Een afdruk ervan maakt deel uit van de collectie van ons Folklore-museum en werd van af onze eerste tentoonstelling van 1927 uitgestald.

Onder de Gentsche straatroepen, door Prof. Logeman medegedeeld, zijn er twee van glas- en aardewerk-reparateurs, die te Gent een dertig en meer jaren geleden een zekere locale beroemdheid genoten : " Tita boetik „ en " Mik mak m^èk „.

Tita boetik heb ik niet gekend, maar de Heer Pol. Buss, de bekende Gentsche apotheker, thans overleden, heeft Prof. Logeman ingelicht : " De venter droeg de zeer kenschetsende naam van " Lieve postuurkensmaker „, de straatjeugd noemde hem waarschijnlijk in verband met zijn eigenaardige roep en tot zekere hoogte in imitatie daarvan : " tita boetik „. Zijn kreet was als volgt :

“ dakmak-apapasteur, akte makte hoebe, daknika doekni „.

De uitlegging zou zijn ;

“ dat ik maak alle posturen, akte makte hebben, dat ik niet kan doe ik niet „.

“ Akte makte hebben „ bleef voor Prof. Logeman “ mysterieus „. Zou het echter niet beteekenen : “ dat ik maak alle posturen, *dat ge te maken hebt*, dat ik niet kan doe ik niet „ ?

“ Mik mak mék „ heb ik niet beter gekend dan “ Tita boetik „, want als kleine jongen beving mij een heilige schrik als zijn “ mik mak mék „ in onze straat weerklonk. Ik heb mij den Gentschen “ pottekarielapper „ nooit anders als een “ boeman „ voorgesteld. Prof. Logeman, die zich voor zijn mysterieuse roep interesseerde, heeft nooit iets anders op kunnen vatten dan iets als :

“ mik mak maeke „

Virginie Loveling, die veel voelde voor folklore, vroeg hem eens, vertelt Prof. Logeman, wat hij eigenlijk riep. Maar “ mik mak mék „ ging daar niet op in en antwoordde als zij hem “ azu „ hoorde roepen dan wist zij wie 't was en dat moest genoeg zijn !

“ Mikmak „ veronderstelt Prof. Logeman zal wel “ kleinigheden, dingen van weinig waarde „ beteekend hebben en hij vraagt zich af of er een van zijn lezers soms gelukkiger is geweest in het opvangen en verklaren van den roep van den Gentschen “ potafer „ ?

Toevallig sprak ons Gentsch medelid en medewerker aan “ Oostvlaamsche Zanten „ Emiel Andelhof mij over Gentsche “ geroepen „ uit zijn jongen tijd. En zie hier zijn aantekening over “ Miek mak mék „ :

Miek mak mak mie mek

Ik maak aardewerk.

Miek ap en miek mak

Ik lap en ik maak.

Etlie et atiek

Het nieuw en 't antiek.

Et tiena tlo niet

En bijna voor niet.

Bij deze gelegenheid deelde hij mij nog de volgende Gentsche straatroepen mede :

1) " Vodden, beenen, liggen ! ! „

" Dit was het geroep van een voddenraper — een helden tenor — hij zong zijn geroep en drukte op de silbe " lig „ zoodanig dat men hem eene lange straat ver hooren kon, wààr zijn stem weergalmde. Een groote stalen haak verving zijn afwezige rechterhand „.

2) " Stoofhât, stoofhât, schuun stoofhât „.

Het volgende tergrijmpje werd hierbij door de jeugd gezongen :

" Stoofhout, 'nen emmer voor 'nen kluit (0.10 fr.)
Baas, uwen emmer loopt zoo uit,
En had ik het u niet gezeid,
'k Was weeral stoofhout kwijt ! „

Paul DE KEYSER.

---

b) Gentsche Kinderspelen en -deuntjes.

1. — Men neme voor het volgend liedje in aanmerking :

De vingers van de linkerhand zijn in verbeelding genummerd als volgt : n^r 1 is de kleine vinger ; n^r 2 is de ringvinger ; n^r 3 is de middenvinger ; n^r 4 is de wijsvinger en n^r 5 is de duim. Nu wordt volgend liedje gezongen, terwijl de wijsvinger der rechterhand bij het uitspreken van ieder genummerde lettergreep op den door hetzelfde nummer aangeduiden vinger van het kind slaat.

Men begint aan den kleinen vinger.

1 2 3 4 5 4 3 2

Op mijn hoofd staat een bonnetje

1 2 3 4 5 4 3

en daarop een hanepluim

2 1 2 3 4 5 4

pluim, pluim, pluim, een hanepluim

3 2 1 2 3 4 5 4 3 2 1

Hier is mijne vinger en dààr is mijne duim.

2. — “ *De Blauwe Ketel* „ werd meest door meisjes gespeeld. Het kind, dat den ketel in moest, zat op zijn hukje (of op een bankje) in 't midden der maatjes met het kleed of een doek boven het hoofd, door hen samengehouden. Een ander kind, de zangster, ging op stap rond, zingend :

*Wie zit hier in den blauwen ketel
Die kan naaien, die kan stoppen,
Die kan al mijn oordjes lossen,
Los, los, laat maar eenen poot los !*

Bij dit laatste woord gaf de zangster een lichten slag op den arm van het kind tegenover hetwelk zij stilhield, en het maatje loste dan de hand. Dit was een teeken van vrijstelling. De zangster herbegon. Aldus viel maatje voor maatje van de groep af, en dit welk het laatst “ aanbleef „ moest op zijn beurt “ *den ketel* „ verbeelden. De voormalige “ *ketel* „ mocht dan op zijne of hare beurt de zanger(st)er zijn. Het ware heden moeilijk dit spelletje nog uit te voeren, gelet op de nieuwe kleederdracht.

3. — Een tweede manier van spelen was :

De diepe Toren (!)

Men zong : *Wie zit in mijnen diepen toren,
Die kan minnen
Die kan spinnen,
Die kan al mijn oordjes winnen
Los, los, laat maar eenen poot los !*

Zelfde spel als voor “ *De Blauwe Ketel* „ tot op het oogenblik, waarop al de maatjes de hand gelost hadden. Dan greep de zangster het samengehouden kleedje boven het hoofd van het kind vast. De “ *diepe toren* „ stak de hand boven het hoofd, zoodat dit door het kleedje te voorschijn kwam. De zangster riep : *Wel, wel, komt zien, 't is een stukken boter*. De maatjes kwamen zien, gebaarden een proefbeetje te nemen en riepen : *'t Is geen boter, maar wel eene tooverheks !* De “ *diepe toren* „ sprong op en trachtte een der maatjes gevangen te nemen, die op zijne of hare beurt “ *de diepe toren* „ was. De gewezen “ *diepe toren* „ nam de plaats der zangster in en het spel herbegon.

Volkshumor.

Lijst der reeds aangeteekende en verzamelde spotgezegden-
en rijmpjes op Oostvlaamsche Gemeenten. (1)

39. IMPE : “ *Impe is een van de vier uitersten* „.
(Zie Serskamp, Uitbergen en Wanzele) Teirlinck
(III, 372).
40. KALLOO (*Kalloom* in den volksmond).
a) “ *Hij loopt vóór Kalloom* „.
(Hij gaat op de vlucht. De Hollanders ondergingen
aldaar een duchtige nederlaag op 21ⁿ Juli 1638.
Velen kozen er het hazenpad) Tuinman (Spreek-
woorden, I, 58).
b) “ *Langs achter binnenkomen, gelijk de Franschen in
Kalloom.* „
(Door de achterdeur binnenkomen. Waarschijnlijk
een zinspeling op de onverhoedsche bezetting
van de Mariaschans door de Fransche troepen
van generaal Sebastiani in 1831.) Joos (blz. 536).
41. KEMSEKE : “ *Dat gelijkt op elkander, gelijk Kemseke op
Sint-Pauwels.* „
(Dat verschilt volkomen) Joos (blz. 336).
42. KIELDRECHT : “ *De meiskens van Kieldrecht* „.
(Figuurlijk gezegd van luie meisjes, naar het welbe-
kend volkslied). Teirlinck (III, 373).
Ziehier een variante van dit volkslied meegedeeld
door Vrouw Weyn van St Niklaas in Biekorf
(XXII, blz. 64).
“ *De meiskens van Kieldrecht,
Die vrijden tot middernacht
En slapen tot den noen.
En als zij dan opstaan, dan kijken ze naar de wolken,
Ach, Maria, moeder der tronen,
Ons koeikens staan nog te molken.
Dan hebben zij een eemerken.*

---

(1) Zie IV jg, blz 22, 42, 59.

't Is gevlochten van wissen,
En is niet vol, het kan niet missen,
Zij hebben een kern van trosselde buizen,
Langs den eenen kant kernen zij boter
En al den anderen kant kraken zij luizen. „

43. KLINGE : Over de kerktorens van de Klinge, den Doel en Kalloo bestaat in het Noorden van 't Waasland het volgende rijmpje :
“ *Klingelingeling, den toren van de Kling,
Oei, oei, oei, den toren van den Doel,
Dendien van Kalloo is zoo slecht,
Draagt hem mee naar Kieldrecht ! „*
44. KWAREMONT : a) *Karemont, houwt oue mond,
Past mor op as Ronse komt.*
Is. Teirlinck (III, 373), Volkskunde (I, 266), De Cock en Teirlinck (VIII, 132).
b) “ *Kwaremont en Ruien,
Zijn twee arme puien,
Zulzike is 'nen eksternest,
Melden is een watertest. „*
45. LAATHEM (*St Martens - of Ste Maria -*).
“ *Van Laathem zijn. „*
(Altijd te laat komen). Uit den volksmond.
46. LAMONT (wijk van Kwaremont).
*Vivat Lamont en Lamont mag er zijn, zijn, zijn,
Vivat Lamont en Lamont mag er zijn.
En is 't niet weerd, dat Lamont leeft,
Lamont, dat al die drinkers (of vechters) geeft !
Vivat Lamont en Lamont mag er zijn.*
(Te Kwaremont). Volkskunde (I, 266.)
47. LEBBEKE : a) “ *Lebbeek heeft de vodden,
Zele heeft de klodden,
Moesj is 't patattenkwartier
En Grembergen bemint het bier. „*
De Raadt.
b) “ *En Lebbeke is 't voddenkot „
Zie Wieze.*

48. LEDE : " *Hooveerdig Lee,
Hofstâ doet mee,
Gijzegem geprezen,
Mespelaar gelezen ;
Te Oudegem geplekt
En te Appels uitgelekt. „*
(Te Herdersem). Uit den volksmond.
49. LEEUWERGEM : " *Leevergem - paddegem „*
Zie Oudenhoven (St Gooriks-) Teirlinck (III, 373).
50. LEUPEGEM : *Leupegem wordt schertsend " Leugegem „*
of " Leutegem „ genoemd. Teirlinck (III, 373).
51. LIEFERINGEN : a) " *Hij heeft van Lieferingen „*
b) " *Hij moet naar Lieferingen „*
(Wordt spottenderwijze gezegd, wanneer een speler geen enkel punt bij het spel heeft kunnen behalen. Te Denderwindeke en omliggende gemeenten). Van Wilder, De Potter (Lieferingen).
52. LOKEREN : a) " *Laat u herbakken tot Lokeren. „*
(Wordt tot mismaakte personen gezegd te Eekloo. Zie aldaar). De Raadt.
b) " *Hij komt van Lokeren, hij legt uit. „*
(Gezegd van iemand, die een hoogen, stijven boord draagt). Uit den volksmond, ook bij De Raadt.
c) " *Hij heeft naar Lokeren om 'nen abberdaan geweest. „*
(Hij heeft een groot hemd aan). Joos (blz 46).
b) en c) zijn ontstaan uit het feit, dat er vroeger talrijke bleekerijen te Lokeren waren.
d) " *Dat past gelijk een Lokerschen hoed. „*
(Dat past niet). Joos (blz. 408).
e) " *Een Lokerschen hoed ophebben „* (Dronken zijn) Joos (blz. 408).
f) " *Van Lokeren komen „* (Van niets weten).
Uit den volksmond.
g) " *De poorten van Lokeren sluiten met een pastenakel „*
(met een pastinaak).

De Folklore van de Dieren in Vlaanderen.

De Geschied- en Oudheidkundige Kring van West-Brabant zendt ons een vragenlijst, waarvan wij het eerste deel hier overdrukken.

Folkloristische gegevens worden gewenscht over de volgende dieren :

De huisdieren : hond, kat, konijn, muilezel, varken, runders, geit, schaap.

De wilde inheemsche viervoeters : vledermuis, egel, mol, dol, das, wezel, fis, hermelijn, otter, vos, wolf, wild konijn, haas, eekhoorn, ratten, muizen, reehert, everzwijn.

De tamme " wilde dieren „ die soms aangetroffen worden : zigeunerbeer, fret, zeerat.

De neerhofvogels : hoen (mogelijke aanvullingen op de reeds in Eigen Schoon en de Brabander verschenen bijdrage, waarnaar wij, in 't voorbijgaan, verwijzen om de manier van bewerken van het verzamelde materiaal aan te duiden) kalkoen, parelhoen, pauw, duif, eenden, gans, zwaan.

De roofvogels : valken, sperwer, havik, uilen, wouw.

De jachtvogels : fazant, patrijs, kwakkel, stokduif; tortelduif, sneppen, kievit, ruiters, strandloopers, rallen, waterhoen, reiger, roerdomp, ooievaar, trapgans, wilde eenden en ganzen; taling, meeuwen, schollevaar, enz.

De zangvogels : merel, lijster, spreeuw, wielewaal, nachtegaal, roodborstje, karekiet, zwartkop, tuinfluiters, overmakertje, roodstaartje en dgl., kwikstaarten, leeuweriken, meezen, koninkjes en dgl., musschen en vinken allerlei, zwaluwen, kraaien, roek, ekster, gaai, klauwieren, koekoek, spechten, hop, ijsvogel.

De muitvogels : papegaaien, kanarievogels, enz.

De kruipdieren : hagedis, haagslang, puiten, padden en salamanders.

De zoetwatervisschen : baarzen, paling, karpel, snoek, lauw, brasem, enz.

De zeevisschen, week- en schaaldieren, in verband met de folklore van de voeding :

De slakken.

De insekten : hellebranders, meikevers, waterkevers, O. L. V. beestje, meelwormen, kelder- en houtkevers, grafmakers, strontkevers, goudkevers, boktorren, snuitkevers, kniptorren, enz., sprinkhanen, krekkel, veenmol, oorworm, wantsen, vlooien, luizen, bladluizen, waterjuffers, bijen, wespen, hommels, sluipwespen, mieren, pepels, motten, rupsen, maden, poppen, vliegen, muggen, dazen, enz.

Het overige gedierte : spinnen, duizendpooten, muurvarken (cloporte), aard-, lint- en andere wormen, echels, enz.

De leden, die wenschen mee te werken aan dit onderzoek, kunnen de volledige vragenlijst en al de gewenschte inlichtingen bekomen bij den sekretaris van den Westbrabantschen Kring, Koninklijke Parklaan, 14, Laken.

Boekbesprekingen.

Gust. Lamerant pr. — Vlaamsche Wondervertellingen uit Fransch-Vlaanderen. - Brussel, N. V. Standaard-boekhandel, 1929, vol. in 8° met 104 pag. en gekleurde titelplaat. Prijs 8,50 fr.

De eerste uitgave van dit boek verscheen te Yper bij Callewaert-De Meulenaere, in 1911.

Het bevat een voorwoord over het nut en de waarde der volksvertelsels, die volgens den geleerde Godfr. Kurth allemaal nauwkeurig moeten opgeteekend worden.

De verzamelaar heeft ze opgeteekend uit den mond van een verteller van Winnezele, geboren in 1835, die ze in zijne jeugd hooren vertellen had van een houtzager uit Hazebroek.

De bundel, met groote letter op sterk papier gedrukt, bevat de volgende vertelsels :

1^e Van 't houten peerdeken ; 2^e Van den Knollenboer ; 3^e Van drie Soldaten en de Wonderperen ; 4^e Van Jan den Houtveller ; 5^e Van den Schaper en de drie Reuzen ; 6^e Van

den rechtveerdigen en den onrechtveerdigen leurder ; 7^e Van drie Soldaten en de Bulte ; 8^e Van Cies den schoenmaker ; 9^e Van 't Kasteel van de vier witte torren ; 10^e Van Vogel-Venus, Peerdeken-muishaar en Glooremonde ; 11^e Van 't lichaam zonder ziele ; 12^e Van 't hondengebass, 't hanegekraai en 't puidegerek ; 13^e 't Nieuws van Godewaertsvelde.

De vertelsels zijn in eene eenvoudige, ietwat Westvlaamsch gekleurde taal geschreven. Zij zijn een belangrijke aanwinst voor onzen sprookjesschat.

P. VAN DEN BROECK

Van Nuffel (P.) - 1) In den tijd der Spinnewielen - Aalstersche Geschiedents van 1747 tot 1794, 43 blz, 1929.

2) Aalst onder het Huis van Oostenrijk. 21 blz, 1929.

3) Aalstersche Kroniek van 1926 met een terugblik in vroeger tijden. 40 blz, 1929.

Uitgever Du Caju-De Vylder, Lange Zoutstraat, Aalst.

Deze drie brochures, onderscheidenlijk n^r 91, 92 en 93 van de gezamenlijke werken van den onvermoeibaren Aalsterschen letterkundige en historieschrijver P. Van Nuffel, bevatten tal van interessante bijzonderheden door schrijver met liefde verzameld over het roemrijk verleden van Aalst. De derde brochure handelt hoofdzakelijk over het blootleggen aan de Houtmarkt, bij het leggen van de waterleiding in 1926, van onderaardsche gangen en over de opzoekingen, die er mede gepaard gingen, opzoekingen, die weinig opgeleverd hebben, omdat ze te vroeg werden stopgezet.

F. V. E.

Personalia.

Bij gelegenheid van de plechtige aanstelling van Prins Karel tot prins van De Fonteyne op 15 Juni jl., werd ons medelid, de h^r Woedstad, de toegewijde archivaris van voornoemde rederij-
kerskamer, gedekoreerd met het kruis van ridder in de Kroonorde.
Namens den Bond wenschen wij hem hartelijk proficiat.
